

Sportlov hemma med Ystads konstmuseum

Skapa ditt eget bestiarium i lera!

Men vänta, vad är ett bestiarium? Ett bestiarium är en medeltida bok som i ord och bild skildrar olika djur. För medeltidsmänniskan fanns drakar, enhörningar, kentaurer och fauner som verkliga väsen. Precis lika verkliga och märkliga som krokodiler, hundar och elefanter. I ett bestiarium finns både text och bild som beskriver de olika djuren, till exempel Mantikoran med människoansikte och lejonkropp. Den har blodröd päls och en spetsig svans med skorpiongadd. Manikoran har grå eller blå ögon, en käke med tre rader av tänder och en väsende röst. Ett riktigt otäckt monster med andra ord. Tur att det inte finns på riktigt! Men ofta var det också så att böckerna ville berätta vad de olika djuren symboliserade, till exempel styrka, list, flit, evighet och då var det ju inte lika viktigt om djuret eller monstret fanns på riktigt eller inte.

I Harry Potters magiska värld finns det gott om märkliga djur och monster, kanske har författaren J.K. Rowling inspirerats av just medeltidens bestiarium när hon skrev böckerna om Harry Potter och boken *Fantastiska vidunder och var man hittar dem?* Vad tror du? Vilket är ditt favoritmonster?

Och nu – dags att skapa ditt eget bestiarium!

Här kommer fyra spännande exempel på djur och monster som du kan göra hemma: amfisbenan, basilisk, drake och fågel Fenix.

Bilderna är hämtade från <http://www.bestiary.ca>

Amfisbenan (amphisbaena): en orm med två huvuden, ett i var ände, som kan röra sig åt båda håll. Kroppen kan forma sig till en cirkel. Dess ögon skiner som en lampa. Amfisbenan är inte rädd för köld och frost, varför den syns tidigt om våren. Amfisbenan symboliserar det gåtfulla och svårfångade, formad till en cirkel som symbol för evighet.

Basilisk (regulus): ett odjur med fågelhuvud, vingar, vassa lejonklor och ormstjärt. Basilisken har en fruktansvärd andedräkt som kan döda fåglar. Även blicken är dödlig. Basilisken lever helst på torra platser. Om den kommer till ett vattenhål för att dricka förgiftar den vattnet så att andra djur som dricker av vattnet drabbas av vattenskräck eller får panik. Djuret kan även i grottor eller djupt nere i gamla schakt. Basilisken kläcks ur ett tuppägg som en giftig padda ruvat på. Basilisken symboliserar ondska.

Drake (draco): är den största av alla ormar och av alla jordens djur. Draken har vingar, vassa klor och en lång stjärt. Den sprutar eld eller gift och kan döda en elefant. Men drakens styrka sitter framförallt i svansen som kan krossa och strypa. Drakar lever ofta

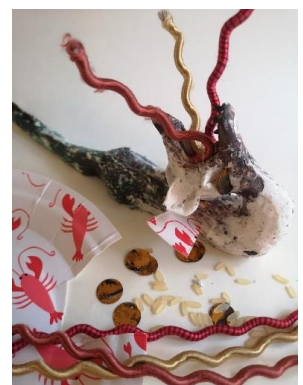
Textkällor:

Bo Eriksson, *Bestiarium – en medeltida djurbok*, Diagolos, 2017
www.bestiary.ca och www.wikipedia.org

Ystads
konstmuseum

på avlägsna platser, som vid stora sjöar eller kärr, och inte sällan vakar de över stora rikedomar. Även draken symboliserar ondska. Men i filmer och böcker finns det ju snälla drakar också, eller hur?

fågel Fenix (phoenix): är en purpurfärgad fågel som kan bli 500 år gammal. När den ska dö bygger den sig ett bål av väldoftande kvistar och grenar. Med hjälp av solen och sina vingar tänder Fenix eld på bålet för att dö i flammorna. Ur askan föds sedan en ny Fenix, som redan efter ett par dagar är fullvuxen. I vissa berättelser om Fenix kryper en mask fram ur askan som blir till ett ägg. Ur ägget kläcks sedan en ny fågel. Fenix symboliserar återuppståndelse och renlevnad. Vad är det för fågel professor Dumbledore har vid sitt skrivbord?

Amfisbena i lera och färg. Här har en lufttorkande lera använts och bemålats med akrylfärg. Hemma kan ni använda trolldeg eller vanlig modelleras som inte behöver målas. Lägg gärna till roliga detaljer: paljetter, ögon, pärlor, fjädrar osv.

Drake och krafts. Formen på draken är hämtad från en medeltida målning. Det är kanske därför den ser lite märklig ut? Draken är gjord av samma vita lufttorkande lera som amisbenan och har grundats med grönt och svart på kroppen. Till drakens tänder har riskorn använts och till drakens fjäll kommer paljetter i guld att användas. Vingarna är klippta från en papptallrik och elden från drakens mun är från en trasig gardintofs. Perfekt eller hur, att använda det som finns hemma i skafferiet och skåp?

Dela gärna med dig av ditt bestiarium! Skicka dina bilder till: anna.norberg@ystad.se så lägger vi ut dina monster på Ystads konstmuseums Instagram. Eller så taggar du oss via din Instagram! Lycka till!